

TERVETULOA
PIRKANMAAN
HYVINVOINTIALUEEN JA
KORKEAKOULUYHTEISÖN TKIO-
YHTEISTYÖN WEBINAARIIN

4.11.2024 klo 12-13

[Linkki Teams-kokoukseen](#)

Tilaisuudessa kuulemme Pirkanmaan hyvinvointialueen ja korkeakouluyhteisön yhteistyöohjelmasta sekä esimerkkejä moniammatillisesta yhteistyöstä.

TILAISUUDEN PUHUJAT:

Pirkanmaan hyvinvointialueen ja korkeakouluyhteisön TKIO-yhteistyön rakentuminen

Kati Kristiansson, tutkimus ja kehitysjohtaja,
Pirkanmaan hyvinvointialue

ESIMERKKEJÄ MONITIETEISESTÄ- JA AMMATILISESTA YHTEISTYÖSTÄ:

Tutkivat terveyskeskukset (Tutka) -verkosto

Tuomas Koskela, apulaisprofessori, yleislääketiede, Tampereen yliopisto

Monialainen harjoittelupilotti

Katri Maijanen, lehtori, Sosiaali- ja terveysalan osaamisyksikkö, Tampereen ammattikorkeakoulu

Luottamus, riittävät resurssit, aito tarve

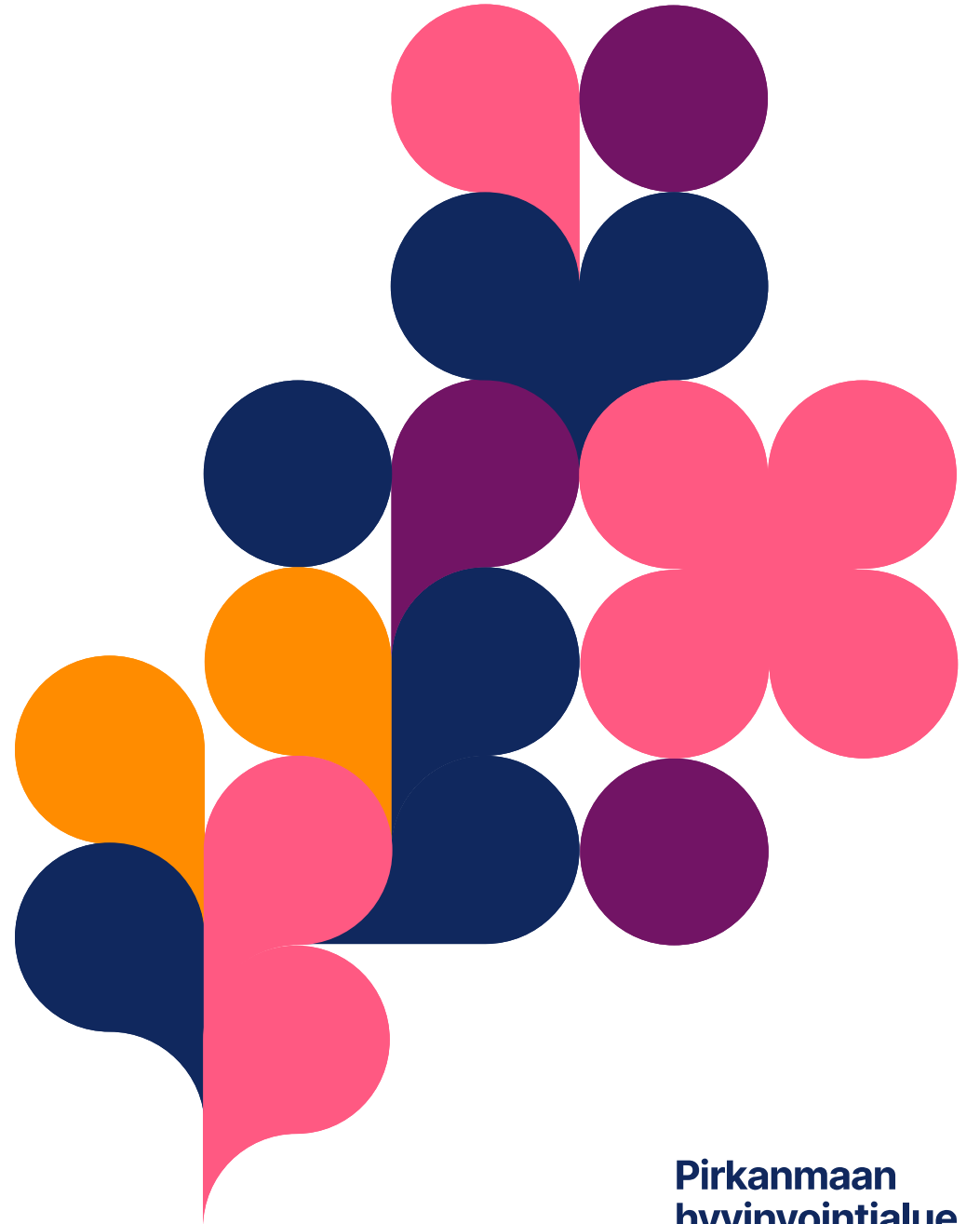
Merja Sinkkonen, yliopettaja, Soveltavan tutkimuksen keskus, Tampereen ammattikorkeakoulu

Pirkanmaan hyvinvointialueen ja korkeakouluyhteisön TKIO-yhteistyön rakentuminen

Kati Kristiansson

Tutkimus- ja kehitysjohtaja

Pirkanmaan hyvinvointialueen TKIO-toimintaympäristö

Ulkoinen toimintaympäristö

Maakunnalliset TKIO-toimijat

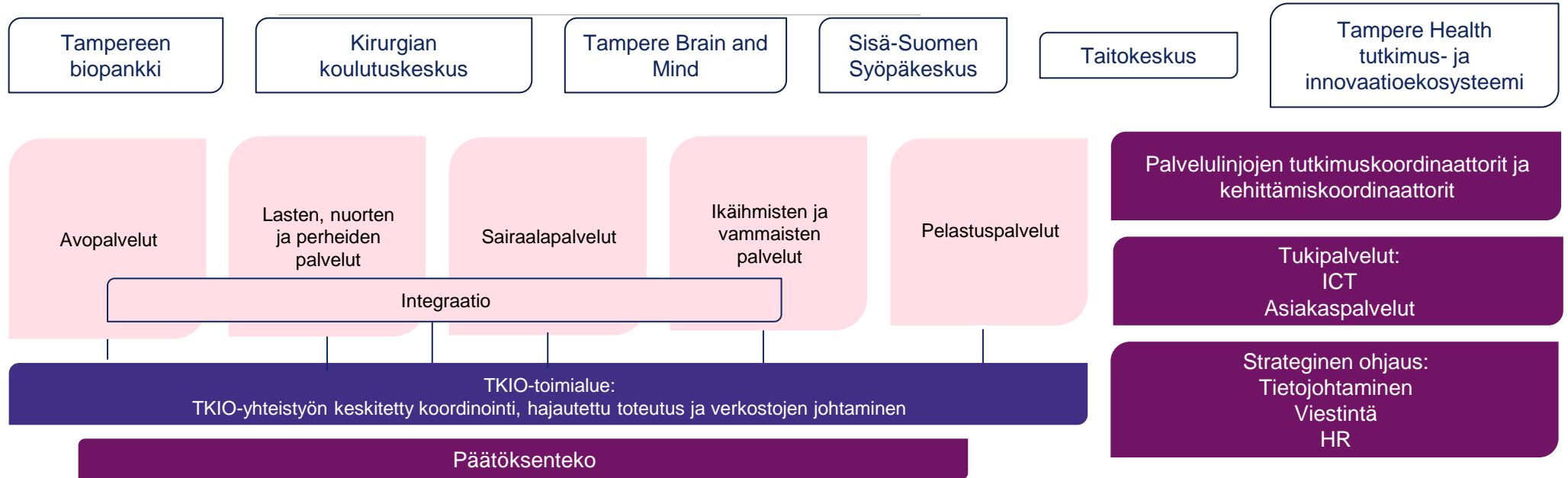
- Korkeakoulut ja muut oppilaitokset
- Kehitysyhtiöt
- Teknologiakeskukset
- Yritykset
- Järjestöt
- Kaupungit ja kunnat

Kansalliset TKIO- toimijat:

- Hyvinvointi- ja yhteistoiminta-alueet
- Ministeriöt ja THL
- Tutkimuslaitokset
- Yritykset
- Rahoittajat
- Järjestöt
- Koulutus- ja opetusorganisaatiot

Kansainväliset TKIO-toimijat:

- Euroopan komissio
- Yritykset
- Tutkimuslaitokset
- Kansainväliset organisaatiot ja järjestöt
- Yritykset
- TKIO-verkostot
- Koulutus- ja opetusorganisaatiot

Sisäinen toimintaympäristö

Korkeakoulujen ja hyvinvointialueen yhteistyöohjelma vuosille 2023-2025

Yhteistyöohjelman sisältö

1. Tausta

- 1.1 Lainsäädännölliset velvoitteet hyvinvointialueen ja korkeakouluyhteisön yhteistyölle
- 1.2 Yhteistyön osapuolet
- 1.3 Aikaisempi yhteistyö
- 1.4 Tahto TKIO-yhteistyölle
- 1.5 Yhteistyöohjelman laatiminen

2. TKIO-yhteistyön organisoituminen hyvinvointialueella

3. Korkeakouluyhteistyön integroituminen hyvinvointialueen strategiaan ja sen toimeenpano-ohjelmaan

4. Pirkanmaan hyvinvointialueen korkeakouluyhteistyö 2023-2025

- Yhteistyön painopisteet ja tavoitteet
Toimenpiteet, seuraaminen ja mittarit

5. Liitteet

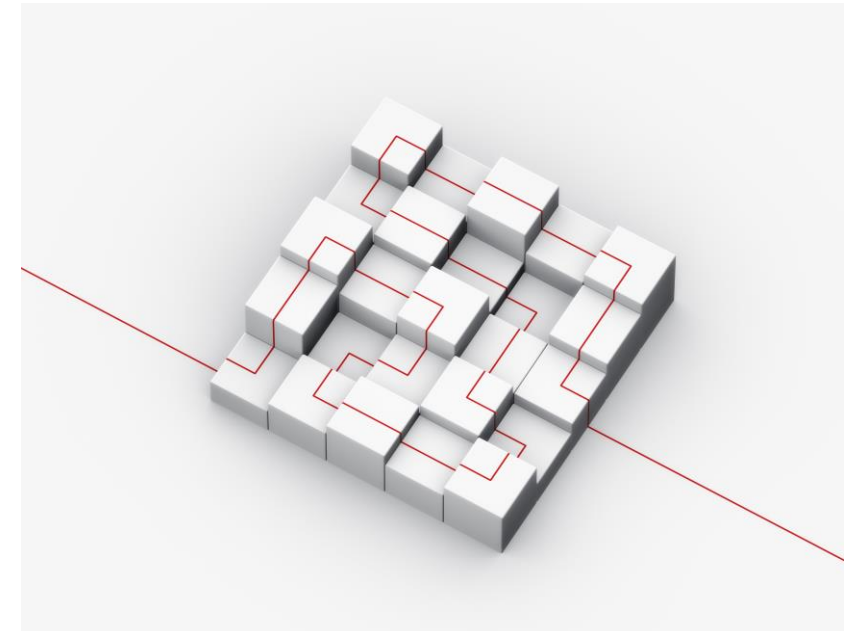
Yhteistyöohjelman laatiminen

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan hyvinvointialue ja Tampereen yliopisto sekä ammattikorkeakoulu ja sosiaali- ja terveydenhuoltoalan koulutusta tarjoavat ammattioppilaitokset tekevät yhteistyösopimuksen yhteistyön rakenteista ja toimintatavoista.

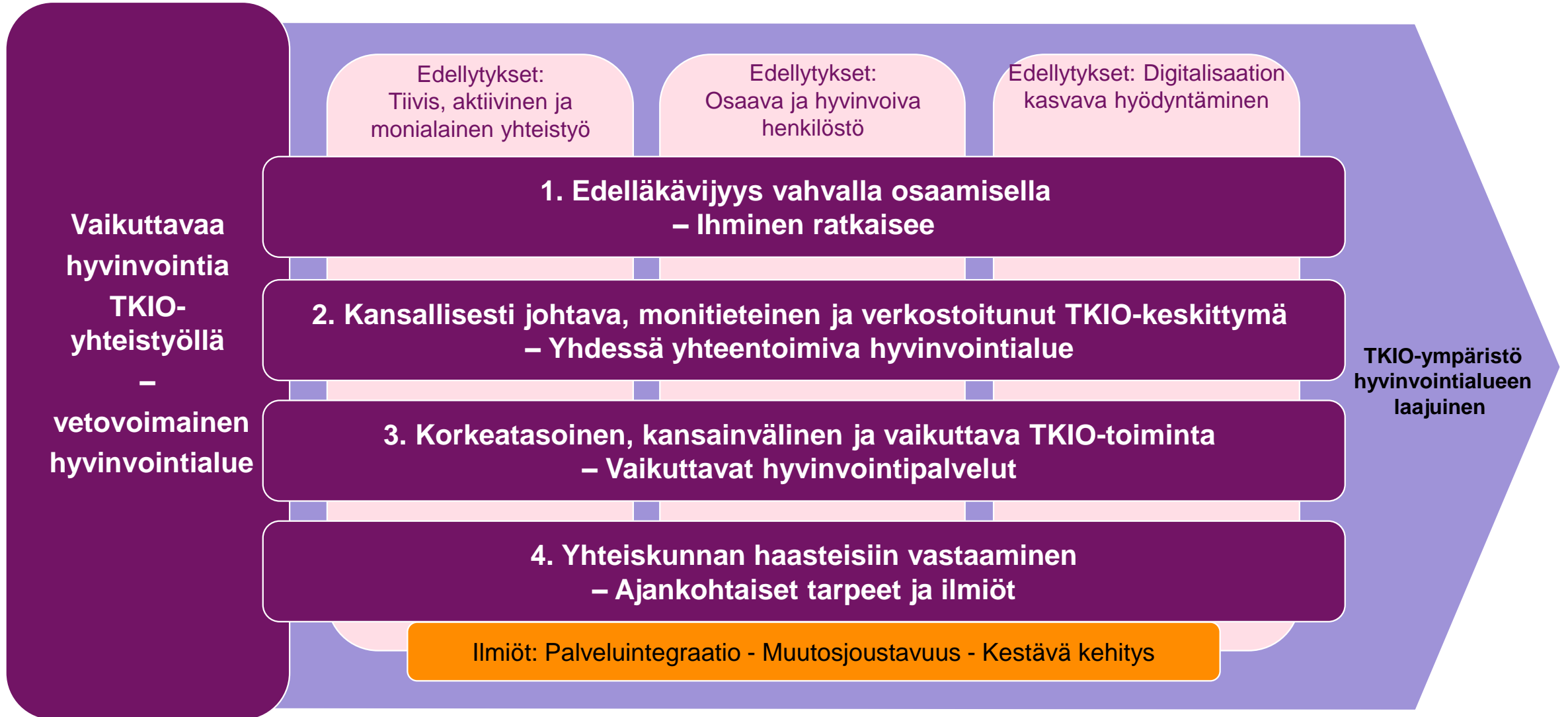
Valtuustokausittain päivitettävällä yhteistyöohjelmalla määritetään tarkemmin yhteistyön lähivuosien tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit. Tämä yhteistyöohjelma on laadittu vastaamaan sopijapuolten tarpeeseen ja tahtotilaan TKIO-yhteistyöstä. Ohjelman valmisteluun on osallistunut hyvinvointialueen, Tampereen yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun edustajia.

Yhteistyöohjelman valmistelun eteneminen

1. Hyvinvointialueen ja korkeakoulu yhteisön strategioista tunnistettu yhteisiä strategisia kärkiä ja ilmiöitä	3/2023
2. Kartoitettu aikaisempia sopimuksia ja yhteistyön muotoja	3/2023
3. Rakennettu esitys yhteisistä tavoitteista, toimenpiteistä, rakenteista ja kriteereistä, pohja yhteistyöohjelman sisällöksi	5/2023
4. Yhteistyöohjelmaa muokattu yhteistyöllä	6-8/2023
5. Yhteistyöohjelman luonnos valmis	9/2023
6. Ohjelma hyväksytty organisaatioiden johtoryhmissä	9/2023
7. Ohjelma lausunnolla Strategia- ja tulevaisuusvaliokunnassa	9/2023
8. Aluehallituksen käsittely	10/2023

Hyvinvointialueen ja korkeakouluyhteisön yhteistyön neljä painopistettä

Tavoitteet, toimenpiteet ja tavoitetaso 2025

1/2

Painopisteet	Tavoitteet	Toimenpiteet hyvinvointialueella	Tavoitetaso 2025
1. Edelläkävijyys vahvalla osaamisella	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointialueella on osaava henkilökunta Opetus ja oppiminen hyvinvointialueella on laadukasta, jatkuvasti kehittyvää, ja perustuu uusimpaan tietoon Henkilöstö osallistuu aktiivisesti tutkimus- ja kehittämistyöhön	<ul style="list-style-type: none"> Tarjoamme ja kehitämme laadukasta jatko- ja täydennyskoulutusta Panostamme harjoittelupaikkoihin Huomioimme proaktiivisesti uusia osaamisvaatimuksia uudenaikaisilla oppimis-, harjoittelu-, tutkimis- ja yhteistyömahdollisuuksilla, sekä uran aikaisella osaamisen kehittämisellä Osallistumme sosiaali- ja terveydenhuollon osaamis- ja työvoimatarpeen arviointiin yhdessä korkeakoulujen kanssa Mahdollistamme henkilöstön osallistumisen tutkimus-, opetus- ja kehittämistoimintaan	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointialueen veto- ja pitovoima on kasvanut vuodesta 2023 Hyvinvointialueen koulutustarjonta vastaa ammattikunnasta nousevaan tarpeeseen
2. Kansallisesti johtava, monitieteinen ja verkostoitunut TKIO-keskittämä	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointialueen ja korkeakouluyhteisön välillä on toimiva TKIO-yhteistyörakenne ja infrastruktuuri Hyvinvointialueen TKIO-toiminta ja yhteistyö korkeakoulujen kanssa on ketterää ja sujuvaa Tutkimus- ja kehittämistoiminta hyvinvointialueella on laadukasta ja monipuolista	<ul style="list-style-type: none"> Määritämme ja perustamme hyvinvointialueen TKIO-yhteistyön toteuttamiseen ja seurantaan tarvittavat rakenteet ja verkostot Laadimme TKIO-yhteistyösopimukset korkeakoulujen kanssa Mahdollistamme tutkimuksen rakenteiden ja aineistojen yhteisen hyödyntämisen korkeakoulujen kanssa Fokusoimme tutkimusrahoitusta monialaiseen yhteistyöhön korkeakoulujen kanssa	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointialueella ja korkeakouluilla on käynnissä useita korkealaatuisia strategian mukaisia tutkimushankkeita ja kehittämishankkeita TKIO-yhteistyön toteuttamiseen ja seurantaan tarvittavat rakenteet ja verkostot, sekä sopimukset ovat olemassa Hyvinvointialueella on toimivat tutkimuksen ja kehittämisen tukipalvelut

Tavoitteet, toimenpiteet ja tavoitetaso 2025

2/2

Painopisteet	Tavoitteet	Toimenpiteet hyvinvointialueella	Tavoitetaso 2025
3. Korkeatasoinen, kansainvälinen ja vaikuttava TKIO-toiminta	<ul style="list-style-type: none"> • Käytössämme ovat tietoon perustuvat toimintamallit TKIO-toiminnassa • Sovellamme vaikuttamisosaamista aktiivisesti palveluiden järjestämisessä ja johtamisessa • Olemme aktiivinen ja arvostettu kansallinen ja kansainvälinen toimija erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalialan TKIO-työssä	<ul style="list-style-type: none"> • Otamme käyttöön tietojohdamisen sekä teknologia- ja digitalisaatiokehityksen mahdollisuudet • Viemme eteenpäin kansallisen vaikuttavuuskeskuksen perustamista • Teemme tutuksi hyvinvointialueen ja korkeakoulu yhteisön TKIO-toimintaa • Osallistumme aktiivisesti tiedeyhteisössä käytävään vuoropuheluun • Teemme yhteistyötä yritysten ja järjestöjen kanssa hyvinvointialueen strategian mukaisesti	<ul style="list-style-type: none"> • Pystymme tuottamaan TKIO-toiminnan tueksi ja kehittämiseksi tarvittavaa tietoa hyvinvointialueen järjestelmistä • Vaikuttavuuskeskus on perustettu ja sen tuottamaa tietoa voidaan hyödyntää sote-sektorilla • Hyvinvointialueen TKIO-yhteistyökumppanit ovat tyytyväisiä hyvinvointialueen TKIO-toimintaan ja mahdollisuuksiin
4. Yhteiskunnan haasteisiin vastaaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Jaamme korkeakoulu yhteisön kanssa saman ymmärryksen ajankohtaisista ilmiöistä ja haasteista • TKIO-toimintamme ennakoii tulevaa ja vastaa ajankohtaisiin ja tuleviin yhteiskunnan haasteisiin	<ul style="list-style-type: none"> • Haemme aktiivisesti kilpailtua tutkimus- ja kehittämisrahoitusta ajankohtaisten ilmiöiden ja haasteiden aihealueelta yhdessä korkeakoulu yhteisön toimijoiden kanssa • Luomme hyvinvointialueelle kehittämis- ja innovaatiomyönteistä ilmapiiriä	<ul style="list-style-type: none"> • Olemme tuottaneet uutta tutkimustietoa ohjelmakauden alussa tunnistetuista yhteisistä ajankohtaisista ilmiöistä:<ul style="list-style-type: none"> • Palveluintegraatio • Muutosjoustavuus • Kestävä kehitys • Kehittämistoiminta hyvinvointialueella huomioi aiempaa paremmin tulevat yhteiskunnalliset haasteet

Yhteistyötä vauhdittavat sopimukset

Strateginen puitesopimus TKIO-yhteistyöstä

- Osapuolina Pirkanmaan hyvinvointialue, Tampereen yliopisto, Tampereen ammattikorkeakoulu
- Sovitaan mm:
  - Yhteistyötä varten muodostettava johtoryhmä ja ohjausryhmä sekä edustukset organisaatioiden muissa hallinnollisissa ryhmissä
  - Hyvinvointialueen ja korkeakouluyhteisön yhteistyöohjelma
  - Yhteiset palvelussuhteet ja osallistuminen opetukseen ja tutkimukseen
  - Henkilöstön osaamistarpeen arviointi sekä jatko- ja lisäkoulutus
  - Tutkimus-, kehittämis- ja aineistoyhteistyö
  - Yhteiset rakenteet ja resurssit

Allekirjoitustilaisuus 21.10.2024

Muut sopimukset

1. Perusterveydenhuollon ja sosiaalityön korkeakoulutasoinen TKIO-yhteistyö (konkretisoituu Kaupin yliopistollisen sote-keskuksen yhteydessä)
2. Yhteistyösopimus sosiaalialan opetus-, tutkimus- ja kehittämistoiminnasta (Praksis)

Muita erillisten yhteistyösopimusten kattamia asioita:

- Yhteistyöalueen hyvinvointialueiden lakisääteinen sopimus yhteistyöstä ja työnjaosta
- Hyvinvointialueen ja korkeakouluyhteisön puitesopimus
- Opetukseen, koulutukseen ja opiskelijoiden harjoitteluun liittyvät sopimukset
- Sopimus Tampereen biopankista
- Sopimus kansallisen syöpäkeskuksen ja sen koordinoivan yksikön (perustamisesta ja) hallinnoinnista
- Tampere Brain & Mind sopimus ja sopimus koordinoivasta keskuksesta
- Yksittäisten tutkimus- ja kehittämishankkeiden yhteistyösopimukset
- Sopimukset sivuviroista ja –toimista
- Sopimukset yhteisiin TKIO-infrastruktuureihin liittyen
- Tietosuojan ja salassapitoon liittyvät sopimukset
- Muut mahdolliset sopimukset TKIO-ekosysteemeihin tai verkostoihin liittyen
- Muut mahdolliset alakohtaiset sopimukset

Sisä-Suomen YTA-yhteistyö

Tutkimus-, koulutus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (TKKI) toteuttaminen ja yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen koordinaatio-, ohjaus ja neuvontatehtävät:

- TKKI-toiminta muuttuvassa toimintaympäristössä
- TKKI:n osa-alueet ja toteuttamisrakenteet
- Tutkimusyhteistyö
- Koulutuksen kehittäminen ja koulutusyhteistyö
- Kehittäminen
- Innovaatiotoiminta
- Sosiaalialan osaamiskeskukset

Vuonna 2024 YTAn TKKI-toiminnan perustaksi laaditaan YTAn hyvinvointialueiden strateginen TKKI-yhteistyöohjelma, jossa kuvataan tarkemmin valtuustokausittain päivitettävät yhteistyön painopisteet, tavoitteet ja tehtävät.

Yhteistyön mahdollistavia rakenteita

Tampereen biopankki

- Tampereen Biopankki on aloittanut toimintansa syksyllä 2015.
- Tampereen Biopankin omistaa Pirkanmaan hyvinvointialue.
- Muut perustajaorganisaatiot Tampereen yliopisto, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue ja Kanta-Hämeen hyvinvointialue ovat sopimuksellisesti mukana toiminnassa ja osallistuvat rahoitukseen.
- Biopankkinäytteet varastoidaan Tampereella.

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

Biopankkipalvelut tutkijalle

Tampereen Biopankki luovuttaa näytteitä ja niihin liittyviä tietoja biolääketieteen sekä klinisen ja terveystieteellisen tutkimuksen tarpeisiin. Näytteitä voidaan luovuttaa myös tuote- ja menetelmäkehitykseen. Palvelemme niin akateemisia tutkijoita kuin yrityksiä. Tavoitteena on turvata tasapuolinen pääsy aineistoihin noudattamalla yhdenmukaisia kriteerejä – jokainen näyte- ja tietoluovutuspyyntö käy läpi saman arviointiprosessin.

→ [Biopankkitutkimukset](#)

→ [Takaisinkutsututkimukset](#)

→ [Aineistonluovutusprosessi](#)

→ [Näytekokoelmat](#)

Kirurgian koulutuskeskus

- Kirurgian koulutuskeskus tarjoaa lääkäreille ja hoitajille mahdollisuuden opetella potilasturvallisuuden kannalta kriittisiä taitoja lähes aidossa tilanteessa.
- Koulutuskeskus on Pohjoismaiden ensimmäinen leikkaussaliympäristöä simuloiva opetuksen huippuyksikkö, jossa kirurgisia tekniikoita opetellaan tekemällä toimenpiteitä vainajille ruumiinavausten yhteydessä.

<https://www.pirha.fi/web/kirurgiankoulutuskeskus/etusivu>

Taitokeskus

- Tampereen yliopiston, Tampereen ammattikorkeakoulun ja Pirkanmaan hyvinvointialueen yhteinen koulutuskeskus
- Taitokeskuksessa on kliinisten taitojen oppimiseen suunniteltuja tiloja ja simulaatiotiloja, joissa lääketieteen ja terveysalojen opiskelijat sekä alan ammattilaiset voivat harjoitella käytännön taitoja.
- Todellisuutta vastaavissa simulaatiotiloissa jäljitellään vuodeosaston, ensiavun, teho-osaston, leikkaussalin tai synnytysalin oikeaa toimintaa.
- Taitokeskuksen toiminta alkoi elokuussa 2016.

Sisä-Suomen syöpäkeskus

- Sisä-Suomen syöpäkeskus (FICAN Mid) on yksi Suomen viidestä alueellisesta syöpäkeskuksesta ja osa kansallista syöpäkeskusta
- Sisä-Suomen syöpäkeskus koordinoi ja kehittää alueellaan syövän hoitoa sekä syöpätutkimusta
- Keskeisen osan Sisä-Suomen syöpäkeskusta muodostaa Tays syöpäkeskus, joka sai vuonna 2019 eurooppalaisen laatusertifikaatin (OECl Cancer Centre).

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

Sisä-Suomen syöpäkeskus - FICAN Mid

Yksilöllistä syövänhoitoa tutkimuksen tuella

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

 Tampereen
yliopisto

 Ma
Häme

 Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Tavoitteemme on yhdenvertainen ja jatkuvasti kehittyvä syövänhoito. Panostamme syöpätutkimukseen ja uuden oppimiseen. Olemme osa Kansallista syöpäkeskusta, FICAN:ia.

Tulossa..... Kaupin yliopistollinen sote-keskus

- Kaupin yliopistollinen sote-keskus tulee tarjoamaan toimintaympäristön konkreettiselle asiakkaiden elämäntilanteisiin pohjautuvalle tutkimus- ja kehittämistyölle sekä monialaisella oppimiselle.
- Fokuksina ovat peruspalvelut, monitieteisyys ja henkilöstön kehityspanos jatkuvan oppimisen periaattein.
- Sote-keskus tulee rakentumaan osaksi Pirkanmaan hyvinvointialueen TKIO-kokonaisuutta. Samalla se tulee olemaan aito sote-keskus, joka tarjoaa laajat hyvinvointipalvelut noin 60 000 asukkaalle Tampereen itäisellä keskusta-alueella.

Yhteistyö muiden sidosryhmien kanssa

TAMPERE HEALTH & LIFE SCIENCE COMMUNITY

**Wellbeing services
county of
Pirkanmaa
&
Tampere University
Hospital**

**Tampere University,
Tampere University of
Applied Sciences,
research centers and
labs**

**Specialised
and
private hospitals**

**Biobank, data
services and
health testbeds**

**Start-ups,
scale-ups,
SMEs,
large corporations**

JOINT STEERING GROUP

Representatives:

Tampere University, Tampere University of Applied Sciences,
Wellbeing services county, Business Tampere, 2 private companies

Fokusalueita

- vaikuttavuuden lisääminen terveystietojen avulla
- digitaalisuus
- terveystieto
- ikääntyminen

TAMPERE HEALTH -STRATEGIA

YHTEINEN TAHTOTILA

SPARK Finland -verkosto

Kuva 2. SPARK Finland ja SPARK Global -verkostot.

Kansallinen edunvalvonta TKI- asioissa

Terveys- ja hyvinvointialan kasvua ja uudistumista vauhdittava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-ohjelma

STM:n osalta ohjelma koostuu kuudesta määritellystä kokonaisuudesta

1. Hyvinvointialueiden TKI-toiminnan vahvistaminen
2. Sote-alan tutkimus- ja kehittämistoiminnan lainsäädännön selkiyttäminen
3. Kansallisten osaamiskeskittymien toimintojen vakiinnuttaminen
4. Kansallisten toimijoiden yhteistyön vahvistaminen digitaalisessa terveydessä
5. Yhteistyön lisääminen kansainvälisten yhteistyötahojen kanssa
6. Terveys- ja hyvinvointiteknologian kansainvälinen osaamiskeskus

Toisiolain haasteet ja niiden ratkaisut, työpajat vuonna 2024

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Valikko

[SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ](#) / [FI](#) / [VASTUUALUEET](#) / [SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT](#) / [LAINSÄÄDÄNTÖ](#)
/ [ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN HALLINTA](#) / [SOTE-TIETOJEN TOISSUAINEN KÄYTTÖ](#) / TOISIOAIN KORJAAMINEN

Toisiolain korjaaminen

STM valmistelee hallituksen esitystä sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain (toisiolaki, 552/2019) muuttamisesta. Lakia muutetaan hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti. Toissijainen käyttö eli toisiokäyttö tarkoittaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja rekisteritietoja käytetään muun muassa tieteellisessä tutkimuksessa, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa sekä opetuksessa. Laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä tuli voimaan 1.5.2019.

Lakihankkeen tavoitteena on luoda houkutteleva toimintaympäristö kotimaisille ja kansainvälisille tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioalan toimijoille siten, että samalla turvataan kansalaisten oikeudet, yksityisyys ja turvallisuus. Toisiolain muutokset edistävät myös STM:n terveys- ja hyvinvointialan kasvuohjelmaa.

Lopuksi...

Lainsäädännölliset velvoitteet hyvinvointialueen ja korkeakouluyhteisön yhteistyölle

Lainsäädännössä säädetään hyvinvointialueiden ja korkeakoulujen yhteistyöstä tutkimus-, kehittämis-, koulutus-, ja innovaatiotoimintaan liittyen.

- **Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä** (612/2021) säättää hyvinvointialueen vastuusta alueensa sosiaali- ja terveydenhuollon koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa, sekä toiminnan tavoitteista ja yhteistyöstä korkeakoulujen ja oppilaitosten kanssa.
- **Terveydenhuoltolaki** (1326/2010) säättää hyvinvointialueen roolista perusterveydenhuollon tutkimuksessa ja kehittämisessä sekä terveyskeskusten kehittämisestä, koulutuksesta ja tutkimuksesta. Laki säättää myös opetus- ja tutkimustoiminnan järjestämisestä hyvinvointialueella, sekä koulutuskorvauksista ja hyvinvointialueen tilojen käytöstä koulutus- ja tutkimustoimintaan. Lisäksi laki säättää yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta.
- **Sosiaalihuoltolaki** (1301/2014) säättää sosiaali- ja terveystieteiden harjoittelun ja koulutuksen korvauksista ja yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimuksen rahoituksesta.
- **Laki erikoissairaanhoidon lain 28 ja 29 §:n muuttamisesta** (582/2022) säättää korkeakoulujen professorien ja muiden opettajien toimimisesta sairaalan viroissa tai toimihenkilöinä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen ja korkeakouluuyhteisön TKIO-yhteistyön ajankohtaiset kuulumiset – 2 webinaaria vuosittain

Tervetuloa webinaariin

PIRKANMAAN HYVINVOINTIALUEEN JA KORKEAKOULUYHTEISÖN TKIO-YHTEISTYÖN AJANKOHTAISET KUULUMISET

23.10.2023 klo 13.30-15.00

Teams-linkki lähetetään ilmoittautuneille tapahtumapäivänä.
Tilaisuutta ei tallenneta.

Tilaisuudessa kuulemme ajankohtaiset kuulumiset Pirkanmaan hyvinvointialueen ja korkeakouluuyhteisön TKIO-yhteistyön rakentamisen etenemistä ja ajankohtaisen katsauksen Kaupin yliopistollisen sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeen edistymisestä.

Tilaisuudessa ajankohtaisista kuulumisista kertovat:

Kati Kristiansson, tutkimus- ja kehitysjohtaja, Pirkanmaan hyvinvointialue

Katja Luojus, TKIO-palvelujohtaja, Pirkanmaan hyvinvointialue

Matias Seini, rakennuttajapäällikkö, Pirkanmaan hyvinvointialue

Riikka Ovaskainen, projektipäällikkö, Kansallinen vaikuttavuuskeskus

Jarmo Takala, provosti, Tampereen yliopisto

Susanna Seitsamo, vt. vararehtori, Tampereen ammattikorkeakoulu

Ilmoittaudu tästä
19.10.2023 mennessä

 Pirkanmaan
hyvinvointialue
Tampereen yliopisto
Tampereen ammattikorkeakoulu

LISÄTIETOA
ulriika.leponiemi@tuni.fi
hanna.uotila@tuni.fi

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

Tervetuloa

Pirkanmaan hyvinvointialueen ja
korkeakouluuyhteisön TKIO-
yhteistyön webinaariin

9.4.2024 klo 9-10.30

[Linkki Teams-kokoukseen](#)

Tilaisuudessa kuulemme Pirkanmaan hyvinvointialueen ja korkeakouluuyhteisön yhteistyöohjelman toimeenpanosta ja erityisesti ilmiöpohjaisesta yhteistyöstä. Yhteisesti tunnistetut ajankohtaiset ilmiöt ovat palveluintegraatio, muutosjoustavuus ja kestävä kehitys.

Tilaisuuden puhujat:

Sosiaali- ja terveyspalveluiden integraatiokeskustelun kriittistä jäsentämistä

Suvi Raitakari, Tenure track -professori, TAU

Toimimme vastuullisesti, edistämme kestävyyttä?

Eeva-Liisa Viskari, johtava asiantuntija, TAU

Osaaminen vahvistamassa monialaista muutosjoustavuutta

Arja Halkoaho, yliopettaja, TAMK

Sosiaali- ja terveysalan innovaatioekosysteemit

Ulriika Leponiemi, tutkijatohtori, TAU

Pirkanmaan hyvinvointialueen kommenttipuheenvuorot:

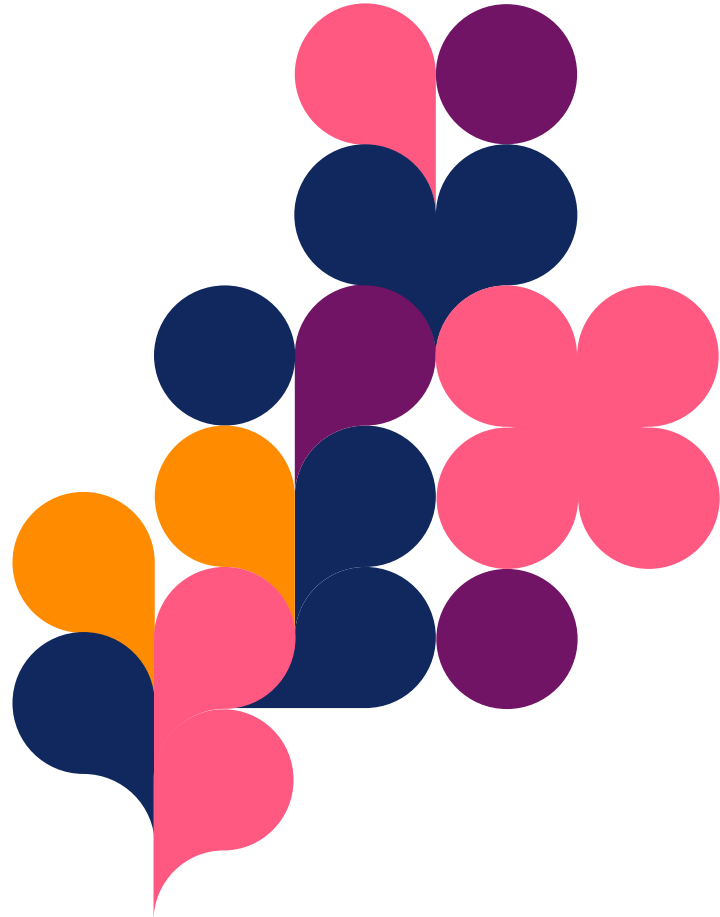
Kati Kristiansson, Tutkimus- ja kehitysjohtaja

Katja Luojus, TKIO-palvelujohtaja

Tuukka Salkoaho, Integraatiojohtaja

LISÄTIETOA:
hanna.uotila@tuni.fi
ulriika.leponiemi@tuni.fi
TRANSFORM

 Pirkanmaan
hyvinvointialue
Tampereen yliopisto
Tampereen ammattikorkeakoulu

Yhteystiedot

Kati Kristiansson

Tutkimus- ja kehitysjohtaja

TKIO, Strateginen ohjaus ja järjestäminen, (FM 3, 5. krs.)

Pirkanmaan hyvinvointialue, PL 272, 33101 Tampere

Puh. +358 44 473 9576

etunimi.sukunimi@pirha.fi

www.pirha.fi

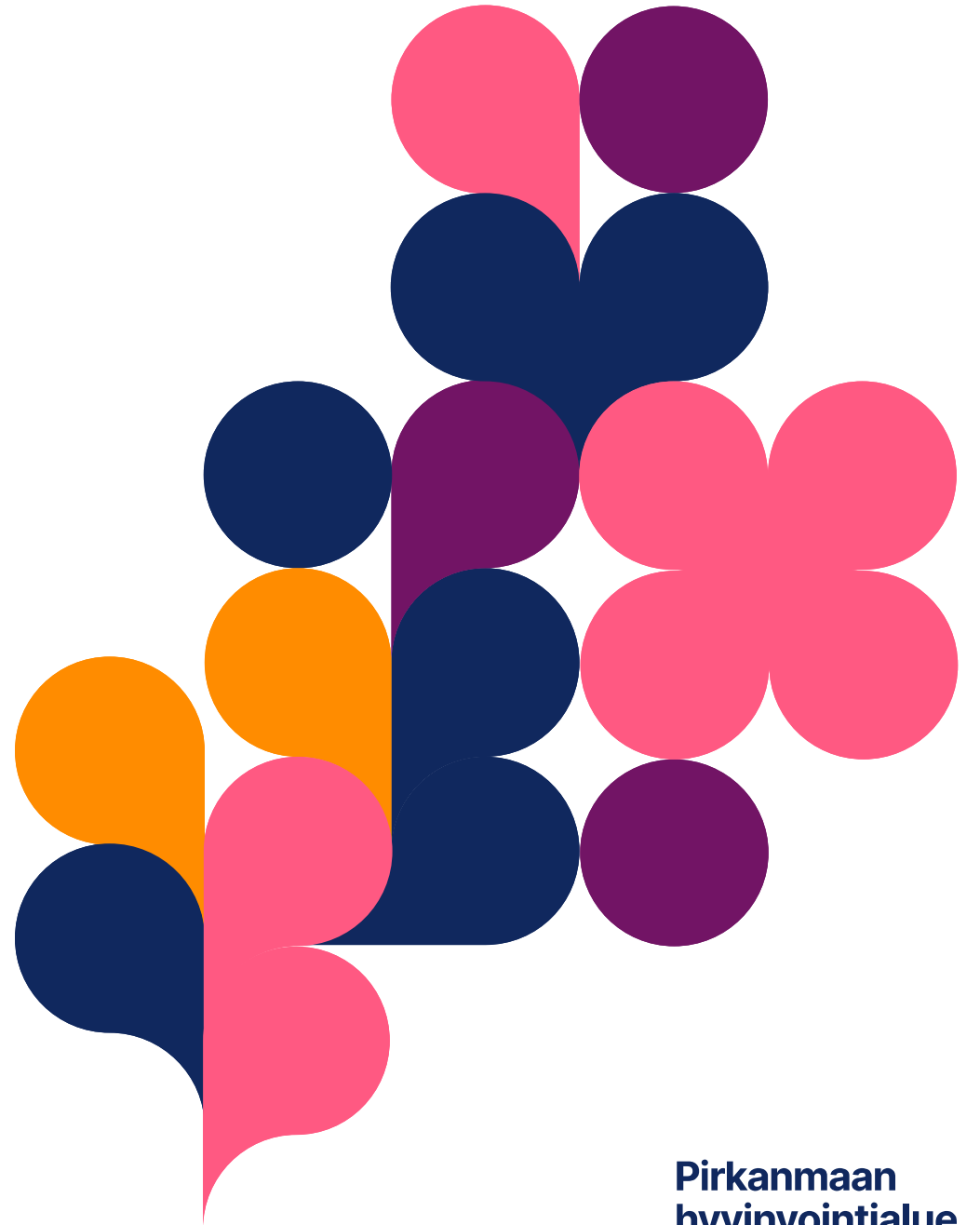
Pirkanmaan
hyvinvointialue

TUTKA

Perusterveydenhuollon tutkijaterveyskeskusverkosto

Apulaisprofessori, ylilääkäri Tuomas Koskela

4.11.2024

Mihin tarpeeseen TUTKA syntyi?

- Perusterveydenhuollon tutkimusta vähän (verrattuna erikoissairaanhoidon tutkimukseen)
- Perusterveydenhuollon tutkimus ei kohdistunut teemoihin, jotka kaikista keskeisimpiä toiminnan kehittämisen näkökulmasta
- Tutkimusyhteistyö terveyskeskusten ja yliopiston välillä vaati tiivistystä

TUTKA-tutkijaterveyskeskusverkosto

-Tutka = ”**Tutkivat** terveyskeskukset”

-Perustettiin 2015

-Ideana oli kerätä tutkimusideoita ”kentältä” (=relevanssia käytännön työn kehittämiseen)

Tavoitteena

1) oppia yhdessä tutkimuksen tekemistä

2) kerätä yhteisiä tutkimusaineistoja ja tehdä tutkimusta yhdessä

3) hyödyntää verkostoa ulkopuolelta tarjottaviin tutkimuksiin

-Jokaisessa terveyskeskuksessa yhteyshenkilö, joka toimii aineiston keruun vastuuhenkilönä

-Tutkimusryhmä, jossa mukana yliopistossa ja terveyskeskuksissa työskenteleviä ammattilaisia

-Matalalla kynnyksellä mukaan tutkimukseen

Tutkimusaiheita pohdittiin v. 2015 ryhmätyönä

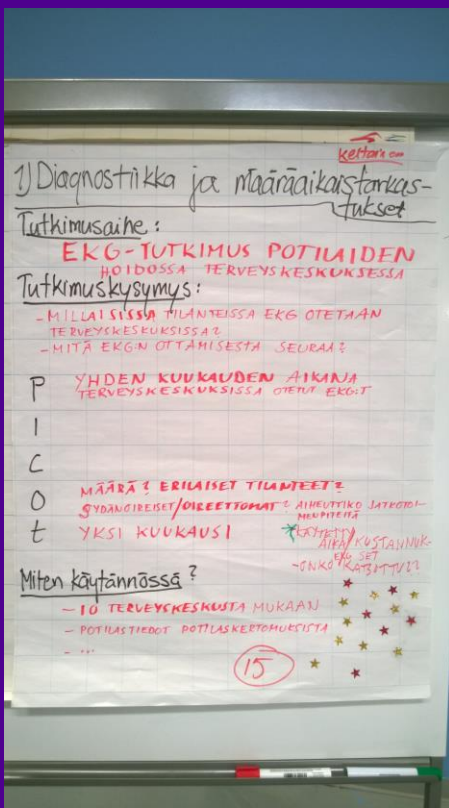
- Saatiin 230 tutkimusideaa!
- 23/32 terveyskeskusta lähti mukaan

Tavallisimpia aiheita vuoden 2015 kierrokselta

- Kontrollikäynnit eri tilojen/sairauksien vuoksi
- Laboratorion käyttö terveyskeskuksissa
- Kansansairauksien hoidon tulosten arviointi
- Terveys- ja hoitosuunnitelman arviointi
- Erilaiset lähetekäytännöt/palvelusetelit
- Terveyspalveluiden suurkäyttäjä
- Masennuspotilaiden hoidon järjestäminen
- Avofysioterapiapalveluiden järjestäminen
- Sähköisten palveluiden arviointi
- Mihin ammattilaisen aika menee?
- Potilaan näkökulma: Mikä terveyskeskuksissa toimii? Mikä ei?

Tie Tutka-työpajasta Tutka-julkaisuksi

HELEEN PÄIKÖNEN

HELI PERTTUNEN
LL, yleislääketieteen erikoislääkäri, terveyskeskusiääkäri
Tampereen kaupunki

HANNU VESSARI
LL, M.Sc in Health Economics, Policy and Law, yleislääketieteen erikoislääkäri
Novo Nordisk Farma Oy

MARKKU SUMANEN
LT, apulaisprofessori
Tampereen yliopisto, lääketieteen ja terveysteknologian tiedekunta

OUTI KOSKINEN
LT, yleislääketieteen erikoislääkäri, terveyskeskusiääkäri
Tampereen kaupunki

ALEKSI VARINEN
LL, yleislääketieteen erikoislääkäri, kliininen opettaja
Tampereen yliopisto, lääketieteen ja terveysteknologian tiedekunta

LIISA JOUTSINIEMI
LT, yleislääketieteen erikoislääkäri, avopalveluiden ylitäkäri
Kangasalan kaupunki

RISTO RAIVIO
LT, yleislääketieteen erikoislääkäri, yksikön päällikkö, ylitäkäri
Päijät-Hämeen hyvinvointialueen työntekijä, kliinisen osaamisen tuen ja perusterveydenhuollon yksikkö

Kiireettömien EKG-tutkimusten määrä terveyskeskuksissa vaihtelee huomattavasti

LÄHTÖKOHDAT EKG:n käytöstä perusterveydenhuollon kiireettömällä vastaanotoilla ei ole selkeää valtakunnallista suositusta, vaikka kustannukset ovat suuret.

MENETELMÄT Kyselylomakkeella kerättiin tiedot EKG-tutkimusten määrästä ja niitä koskevista ohjeista 20:stä Sisä-Suomen terveyskeskuksesta marraskuulta 2016.

TULOKSET Kiireettömien EKG-tutkimusten määrä suhteessa lääkäriikänteihin vaihteli yksiköittäin välillä 6–60 %. Suhteessa kaikkiin käynteihin vaihtelu oli pienempää, 3–20 %. Tutkimuksia tehtiin enemmän terveyskeskuksissa, joissa kävi paljon iäkkäitä potilaita, hoitajilla oli oikeus määrätä EKG ja hoitajan vastaanotolla käyntien osuus oli suurempi.

PÄÄTELMÄT EKG:n kiireettömässä käytössä on jopa kymmenkertaista vaihtelua terveyskeskusten välillä. Eroihin voivat vaikuttaa potilaskunnan ikärakenne ja terveyskeskusten sisäinen työjako.

Laboratoriotutkimukset ovat tärkeitä sairauksien toteamisessa, hoidossa ja seurannassa. Jopa 10–40 % niistä saattaa kuitenkin olla tarpeettomia ja aiheuttaa turhia kustannuksia (1). Ruotsissa tehdyn tutkimuksen mukaan laboratorio-

taan ottamaan EKG seuranta- ja hoitotavoitteisesti verenpainetauti- ja diabeetikkoilta tarvittaessa 1–2 vuoden välein (6), diabeetikkoilta 1–3 vuoden välein (7) ja eteisvärinäpotilailta jokaisella seurantaikäntäytymällä (8).

Tutkijaterveyskeskusverkot (Practice-based research networks=PBRNs)

“Practice-based research networks (PBRNs) are collaborations of researchers and primary care practitioners who are engaged in conducting health care research, addressing questions and problems that emerge from daily practice, translating research findings into evidence-based practice, and improving the quality of healthcare...”

ORIGINAL RESEARCH

A Review of 50-Years of International Literature on the Internal Environment of Building Practice-Based Research Networks (PBRNs)

*Anna Dania, MPH, Zsolt Nagykaladi, PhD, Ari Haaranen, PhD,
Jean W. M. Muris, MD, PhD, Philip H. Evans, FRCGP, MPhil,
Pekka Mäntyselkä, MD, PhD, and Chris van Weel, MD, PhD*

Am Board Fam Med: first published as 10.3

Dania et al,
JABFM 2021

TUTKA:n toinen tuleminen...

- Syksystä 2023 alkaen TUTKA-seminaarit kahdesti lukukaudessa
- Alustuksia ajankohtaisista aiheista (perusterveydenhuollon tietoaallas, digivastaanottojen tutkimusnäyttö,...)
- Uusien tutkimusaiheiden sparrausta
- 10-20 osallistujaa
- Perusterveydenhuollon tutkimuskoordinaattorit Elina Ellilä ja Aino Pitkänen saatu mukaan toimintaan

TUTKA PBRN

“Tutkaillaan yhdessä”

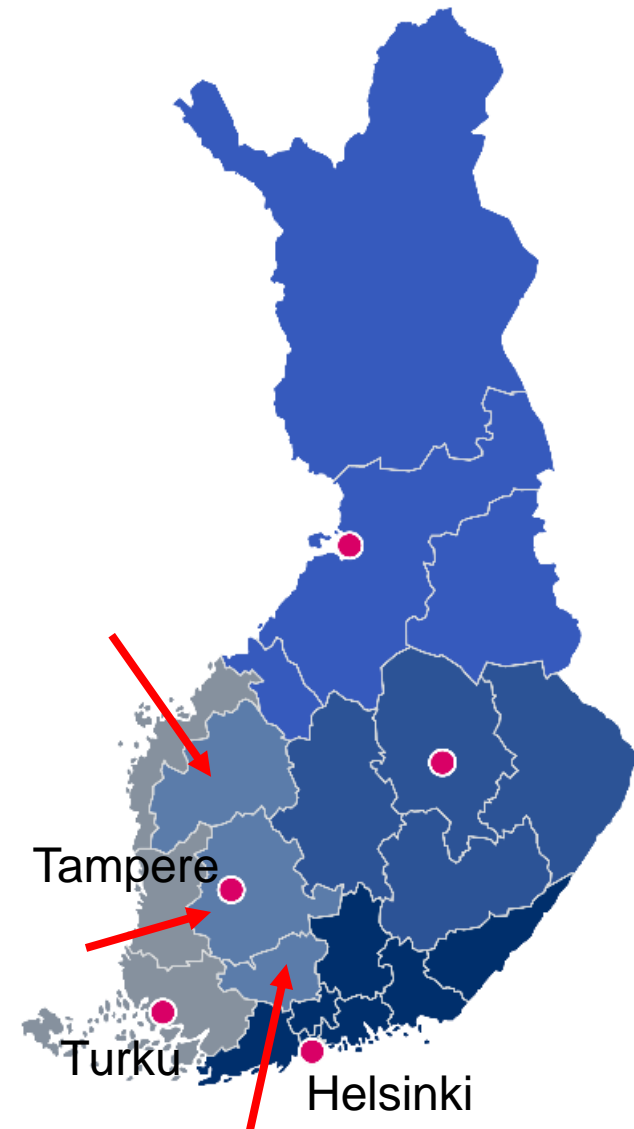

Mitä tavoittelemme?

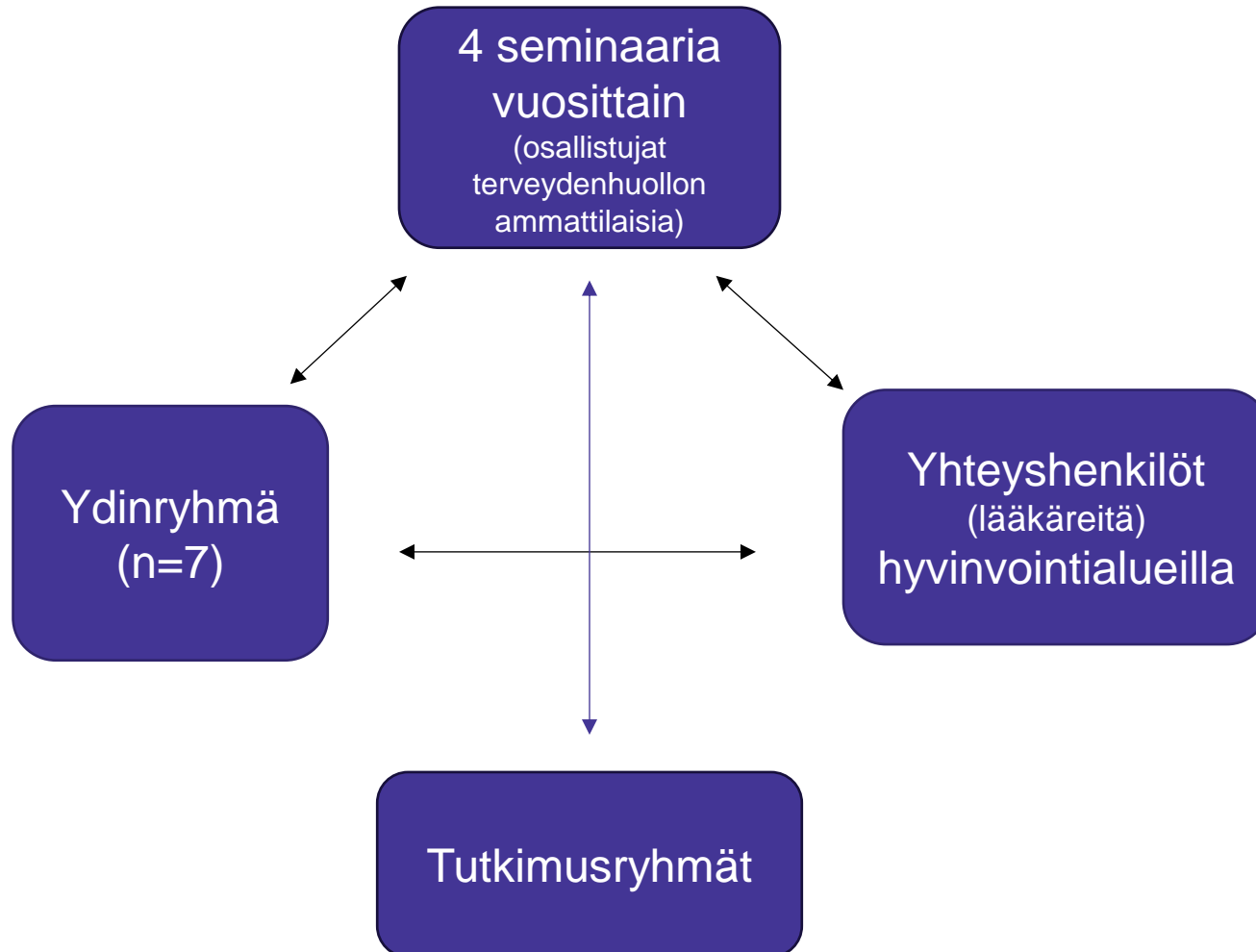
- ✓ Opetellaan edistämään tutkimusta yhdessä
(seniorit, aloittelijat, akateemiset yleislääkärit ja klinikot)
- ✓ Rakennetaan yhteistyötä yliopiston ja hyvinvointialueiden välille
- ✓ Edistetään perusterveydenhuollon kannalta relevanttia tutkimusta
– tehdään se näkyväksi, testataan ja hiotaan tutkimuskysymyksiä ja asetelmia seminaareissa
- ✓ Edistetään näyttöön perustuvaa lääketiedettä
- ✓ Edistetään monikeskustutkimusaineistojen keruuta
- ✓ Hyödynnetään verkostoa ulkopuolisten tutkimusten aineiston keruuseen
- ✓ Rakennetaan perusterveydenhuollon tutkimusinfraa

**Missä TUTKA:n
soteasemat
sijaitsevat?**

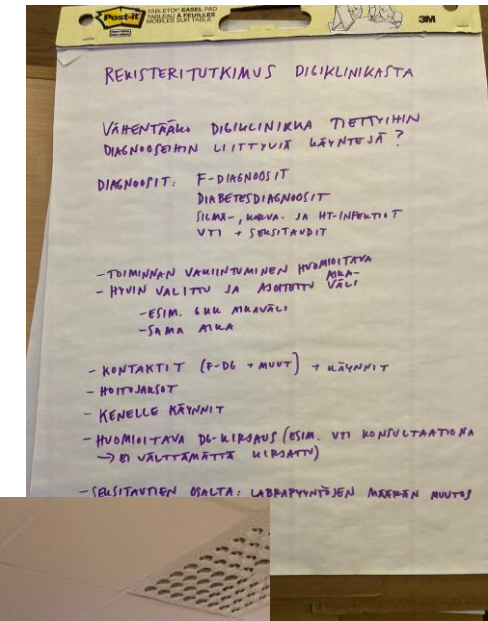
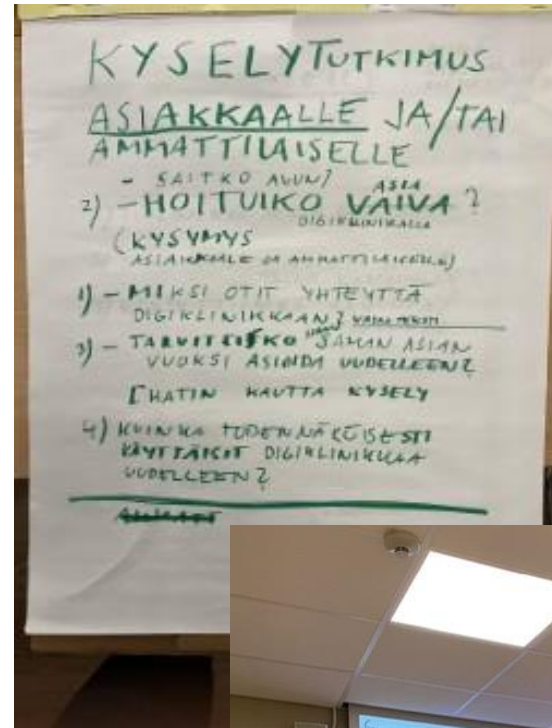
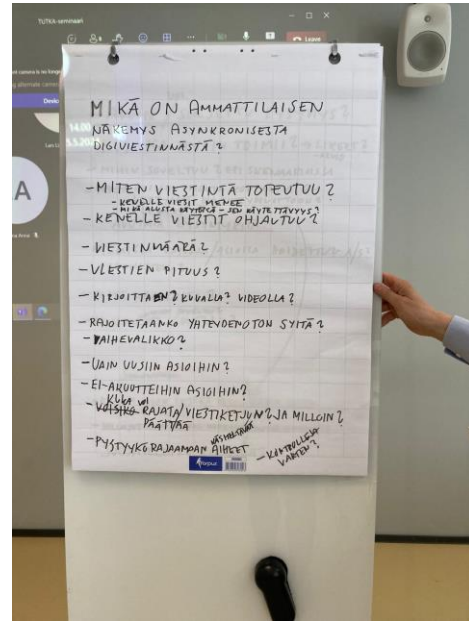

Miten TUTKA toimii?

VISI O

MOTTO

Millaisia aiheita on sparrattu?

- Digiklinikassa asiointi (kyselytutkimus, potilaat ja ammattilaiset)
- Asynkroniset digivastaanotot (kyselytutkimus, ammattilaiset)
- Digiklinikan kävijät ja käyntisytyt (rekisteritutkimus)
- Sote-aseman menestystekijät (mallinnus)
- Sydän- ja verisuonitautien digihoitopolku (koeasetelma)

TUTKA:n status quo 2024

- Syksystä 2023 alkaen pidetty lukukausittain kaksi seminaaria, joissa pohdittu TUTKA:n tavoitteita, toimintaa ja sparrattu tutkimusideoita
- Fokus ollut perusterveydenhuollon digi-interventiotutkimuksissa
- Seminaarien muoto vakiintunut ja perusosallistujajoukko muotoutunut
- Yhteyshenkilöt koko YTA-alueelle saatu
- Nettisivut luotu

Mahdollisuudet

- ✓ Matala kynnyks liittyä verkostoon (seminaareihin osallistuminen, aineistojen keruussa auttaminen tai olemalla yhteyshenkilö omaan työyhteisöön)
- ✓ Kiinnostuksen ja jopa innostuksen lisääminen tutkimusta kohtaan
- ✓ Oppiminen ja tutkimusosaamisen lisääminen
- ✓ Yliopiston ja HVA:n yhteistyön tiivistäminen

Haasteet

- ✓ Kiireiset ammattilaiset -> ajan ja resurssien puute tutkimukseen
- ✓ Rahan puute
- ✓ Tutkimusinfraan rakentaminen tyhjästä

Mitä seuraavaksi?

- Verkoston vakiinnuttaminen (ja laajentaminen YTA-alueen sisällä)
- Rahoituksen vakiinnuttaminen
- Perusterveydenhuollon tietoaltaan hyödyntäminen
- Tutkijakurssi perusterveydenhuollon tutkijoille 2025

Mitä tavoitellaan seuraavaksi?

- Perusterveydenhuollon kehittämistyötä tukevan tutkimuksen lisääminen ja sen laadun parantaminen
- Prospektiivisten interventiotutkimusten edistäminen
- Tutkimuskulttuurin (ja infran) vahvistamista perusterveydenhuoltoon

Lisätietoja ja yhteystiedot

TUTKAN nettisivut:

<https://www.pirha.fi/ammattilaiselle/tutkimus/millaista-tutkimusta-teemme/tutkimus-perusterveydenhuollossa/tutka-verkosto>

Monialainen harjoittelupilotti

Lehtori Katri Maijanen

Mistä on kyse?

Pirkanmaan hyvinvointialueen avopalveluiden vastaanotto toiminnan toimialueella pilotoitiin keväällä 2024 vertaisoppimiseen perustuva monialainen harjoittelumalli.

Mehiläinen Tesoman ja Pirha Hatanpään soteasemien sekä Tampereen ammattikorkeakoulun ja Tampereen yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan yhteistyönä.

Tarkoitus

- Saada sairaanhoitaja- ja lääkäriopiskelijat yhteiselle avoterveydenhuollon harjoittelujaksolle
- Luoda uusi toimintapa käytännön harjoittelun toteuttamiseksi.

Kuva:Adobe Firefly

Tavoite

- Lisätä harjoittelupaikkoja.
- Mahdollistaa monialainen yhteistyö.
- Ylläpitää avoterveydenhuollon veto- ja pitovoimaa.

Kuva: Adobe Firefly

Toteutuminen

- Pilotti toteutui samanaikaisesti Tesoman ja Hatanpään soteasemilla keväällä 2024 kuuden viikon harjoittelujaksoina
- Hoitotyö uudistuvassa perusterveydenhuollossa (HUP) - sairaanhoitajaopiskelijat.
- Lääketieteen kandidaatit.

Kuva: Adobe Firefly

Kokemukset

- Sairaanhoidajaopiskelijoiden, ohjaajien sekä esihenkilöiden antaman palautteen mukaan monialainen oppimisyksikkö toimi pääasiassa kokonaisuutena hyvin.
- Tarjosi joustavan ja itsenäisyyttä tukevan oppimisympäristön, jossa ammatilliset tietotaitot kehittyivät merkittävästi.
- Opiskelijat nähtiin osana työyhteisöä ja heitä voitiin arvioida potentiaalisina työntekijöinä.

Kokemukset

- Sairaanhoitajaopiskelijat olivat tyytyväisiä harjoitteluun ja vertaisoppiminen yhteiskeskusteluineen koettiin hyväksi oppimismuodoksi.
- Lääketieteen kandiin kanssa toteutunut yhteistyö koettiin opettavaisena ja se vahvisti opiskelijoiden itseluottamusta.
- Ohjaajat kokivat tärkeinä reflektion sekä ohjaamiseen annetun ajan.

Kokemukset

Kuva: Adobe Firefly

- Kandien palautteissa korostui ohjaavien lääkäreiden opetusmyönteisyys ja positiiviset kokemukset moniammatillisesta yhteistyöstä.
- Opiskelijoita ohjaavat lääkärit olivat motivoituneita ja heillä oli riittävästi aikaa ohjaamiseen.
- Yksilöllinen ohjauskokemus, jossa lääketieteellisen substanssin lisäksi oli mahdollista käsitellä mm. ammattieettisiä, työnohjauksellisia ja ammatilliseen kasvuun liittyviä asioita.
- Realistinen moniammatillinen oppimisympäristö opiskelijavetoisine vastaanottoineen ja opiskelijaryhmien välinen vuorovaikutus koettiin pilotin ehdottomina vahvuuksina.

Kehityskohteet

- Sairaanhoidajaopiskelijoiden ja -ohjaajien palautteissa kehityskohteiksi nousivat opiskelijoiden yksilöllisyyden huomiointi, potilastietojärjestelmän hallinnan opettelu, työyhteisön selkeä informointi ja henkilöstöresurssin varmistaminen.
- Lääketieteen opiskelijat nostivat kehittämiskohteiksi opiskelijaryhmien vuorovaikutuksen ja konsultaatiotilaisuuksien lisäämisen sekä potilastyön ulkopuolisen ajankäytön tehostamisen.
- Kaikissa palautteissa toivottiin lääketieteenopiskelijoiden pidempää osallistumista harjoittelujaksolle.

Tulevaisuuteen

Myönteinen opiskelijapalaute korosti työelämäyhteistyön merkitystä oppimisessa ja ammatillisessa kehityksessä.

Palautteen pohjalta on mahdollista rakentaa entistä vahvempia ja toimivampia oppimisyksiköitä, joissa yhteistyön vahvistaminen eri toimijoiden kesken asetettaisiin yhdeksi keskeisimmistä tavoitteista.

Lisäksi pilotin avulla olemme saaneet arvokasta tietoa, jota voimme hyödyntää tulevaisuuden opetusterveyskeskustoiminnassa, kuten tulevilla Kaupin yliopistollisella sote-asemalla.

Tulevaisuuteen

Oppimisyksikkötoiminnan jatkuessa on kiinnitettävä huomiota henkilöstöresurssiin sekä hyvinvointialueen ja korkeakouluyhteisön yhteistoimintaan.

Näin voimme varmistaa, että tulevaisuudessa pystymme tarjoamaan entistä parempia ja kattavampia oppimis- ja työympäristöjä sekä opiskelijoille että ammattilaisille.

Lopuksi

Pilotin jälkeen kolme sairaanhoitaja opiskelijaa sai työpaikat soteasemilta ja soteasemat puolestaan hyvin perehdytetyt työntekijät.

Pilotti jatkuu Hatanpään soteasemalla tällä hetkellä viikoilla 40-45

Lääketieteen opiskelijat osallistuvat viikoilla 43-45 harjoitteluun moniammatillisesti.

Kiitos

Luottamus, riittävät resurssit ja aito tarve

Esimerkki TAMK-Pirha –yhteistyöstä

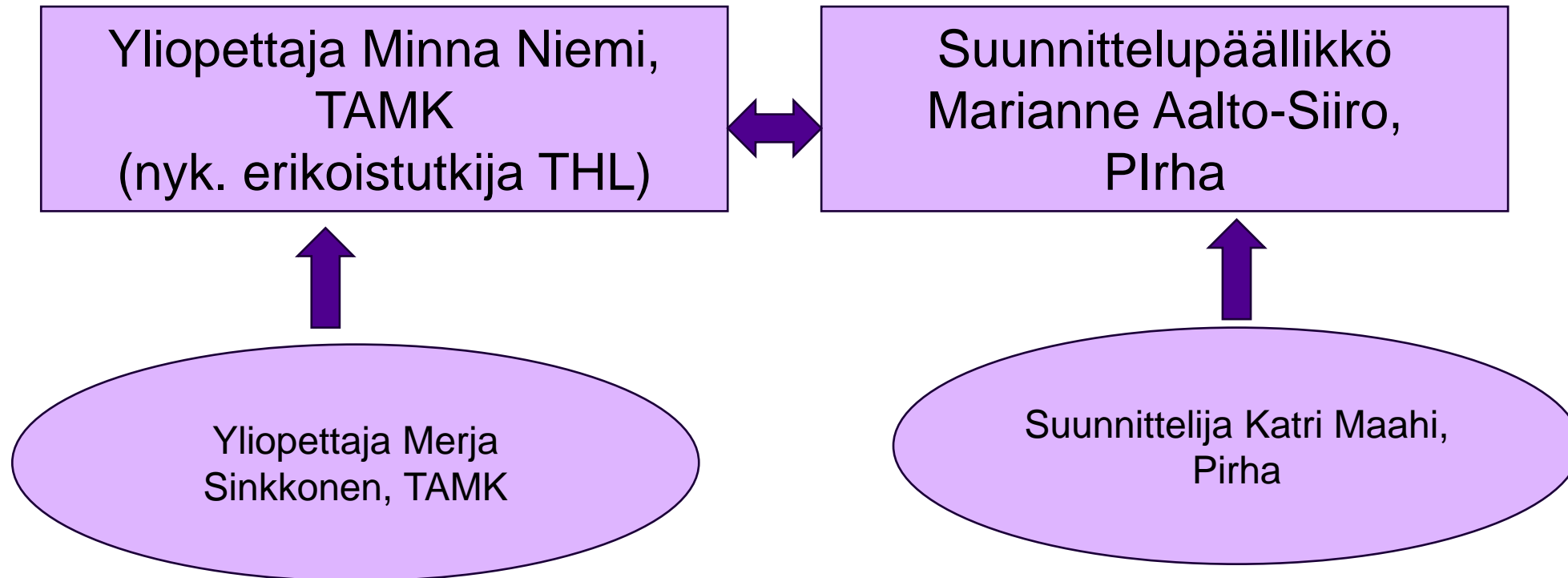
4.11.2024

Yliopettaja Merja Sinkkonen, Soveltavan tutkimuksen keskus,
TAMK

Luottamus

- Jostain se lähtee rakentumaan...
- Lähtökohtana tässä vanhat työkaverit uusissa tehtävissä

Riittävät resurssit

- Aikaa muodostaa yhteinen näkemys
  - Suunnittelun aikataulu, sitoutuminen
  - Useampi toimija molemmista organisaatioista, haavoittuvuus pienenee
- Käytännön toteutus
  - Tavoitteet, sisällöt
  - Aikataulut
  - Tutkimuseettiset seikat

Aito tarve

TAMK

YAMK –
opiskelijoille
tilaisuus oppia

Testata
teorioita

Verkostoitua

Pirha

Ajankohtaista
tietoa
nopeasti

Tiedolla
johtamisen
tuki

Uusia
työntekijöitä

Konkreettinen tulos

- Sosiaalialan erityisasiantuntijan ylemmän tutkinto-ohjelman opiskelijat – Masters of social services:
  - 11 eri haastattelua, joissa kussakin käsitellään useampaa asiakastapausta Litteroitua haastattelumateriaalia on lähes 200 sivua
  - 6 TAMKblogia + 1 TAMKJournal artikkeli
  - [Henkilöstön pysyvyys ei aina vaadi suuria tekoja | TAMK-blogi | Tampereen korkeakouluyhteisö \(tuni.fi\)](#)
  - [Toisiaan tukevat palvelut lastensuojelun ihmeidentekijöiden taikasauvana | TAMK-blogi | Tampereen korkeakouluyhteisö \(tuni.fi\)](#)
  - [Tavoittaako tuki nepsy-perheitä ajoissa? | TAMK-blogi | Tampereen korkeakouluyhteisö \(tuni.fi\)](#)
  - [Koulusosionomi kuulee nuorten hädän | TAMK-blogi | Tampereen korkeakouluyhteisö \(tuni.fi\)](#)
  - [Psykiatrian kriisin vaikutus kiireellisiin sijoituksiin | TAMK-blogi | Tampereen korkeakouluyhteisö \(tuni.fi\)](#)
  - [Puuttumisen pelko – miten saada huoli aiemmin näkyväksi? | TAMK-blogi | Tampereen korkeakouluyhteisö \(tuni.fi\)](#)
  - [Sosiaalialan erityisasiantuntija \(YAMK\) -opiskelijat kehittämässä tiedolla johtamista | Niina Koskela, Marianne Aalto-Siira ja Merja Sinkkonen | TAMKin julkaisut | Tampereen korkeakouluyhteisö \(tuni.fi\)](#)
- Suunnittelupäällikkö Marianne Aalto-Siira: **KIIREELLISET SIJOITUKSET PIRKANMAAN HYVINVOINTIALUEELLA 2023** - Ammattilaisten näkemyksiä kiireellisten sijoitusten syistä ja palveluiden laadun arviointia 24.1.2024

YAMK Opiskelijapalaute 2023

”Yhteistyö Pirhan tutkimushankkeessa oli mielenkiintoista ja todella ajatuksia herättävää. Käytännönläheisyys opeteltaviin asioihin tuli lähelle ja iski tunteisiin. Silloin oppimisesta jää pysyvin jälki! Pidin tästä opintojaksosta todella paljon.”

TAMKin tarjoaman resurssi lukuina

- YAMK-opiskelijat
- Yksi opiskelijaryhmä sosiaalian ammattilaisia
(vähintään 2 vuoden työkokemus)
- 30 opiskelijaa x 5 op x 27 tuntia = 4050 tuntia

Kiitos!

Merja Sinkkonen
Soveltavan tutkimuksen keskus
TAMK

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

Kiitos!